

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

Az angolok és a franciák együttes támadása Flandriában

**Minden rohamuk megtört a német csapatok sikeres védekezésén
A németek sikeres harcai Verdunnél**

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 10. — Hivatalos jelentés.

Sehol sem történt különösebb esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 10. A nagyhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai csatatéren tegnap 11 brit hadosztály mellett ismét harcbaléptek francia csapatok is. A két szövetséges nyugati hatalom hatalmas erőfeszítése a naphosszat tartó viaskodásban flandriai harcossaink állhatatosságával szemben kimerült. A leg-erősebb pergőtűz után reggel előtört támadások bevezetésül szolgálták a csatához, mely szakadatlan legerősebb tüzérségi tűzhatás mellett késő éjjelig tartott, csaknem 20 kilométernyi kiterjedésben, a Bischoote és Gheluvelt közötti tölsérmezőkön. Az ellenség egyre újabb erőket vetett a harcba, amelyek többször, egyes helyeken hat ízben is rohanták meg vonalainkat. A Houthoulster erdőtől délre az ellenség Draaiken, Mangalaere, Veldhoek, valamint a poelkapellei pályaudvar mellett mintegy 1500 méter tért nyert, mignem tartalékaink ellentámadása érte és sikereit korlátozta. — Poelkapelle és a Gheluveltől délre eső terep között víté csapataink harci vonalainkat erősen tartják. Az ellenségnek e 13 kilométernyi harc vonal ellen intézett ismételt támadásai legsúlyosabb veszteségei mellett mind összeomlottak.

A többi hadseregnél a harci tevékenység csekély volt. Csak az Aisne mentén fokozódott a tűzharc. A laon-soissons uttól délre előtört francia századokat visszavertük.

KELETI HARCTÉR.

Lényeges események nem voltak.

Macedon arcvonal: A Doiran-tó-

tól délnyugatra a bolgárok visszavertek több angol osztagot, amelyek hosszabb tüzérségi előkészítés után támadást intéztek.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, október 10. A Wolff-ügynökség jelenti október 10-én este:

Flandriában váltakozó erejű tüzelési tevékenység. A Chaume-erdőben, a Maastól keletre, reánk nézve sikeres helyi harcok voltak.

Keleten nem történt különös esemény.

A király Wolhyniában

Bécs, október 10. A király hétfőn Lembergben át Wolhyniába utazott, hogy trónralépése óta először látogassa meg Linsingen csapattezeit. A király, aki Arz tábornok vezérkari főnök kíséretében utazott, utját Sokalban, Wladimir-Wolinskijben, Kowelben megszakította és meghallgatta a csapatparancsnokok jelentéseit. Tegnap délután a király visszaérkezett Bécsbe, ahonnan Reichenauba utazott.

Bíszász-Lotharingia szövetségi állam

Berlin, október 10. Elszász-Lotharingia alkotmányformájában legközelebb fontos változás fog beállani. A birodalom vezetősége a birodalmi gyűlés többségének óhaját teljesíteni fogja, hogy Elszász-Lotharingia olyan szövetségi államot alkosson, amely külön monarchikus fővel rendelkezik, egyben erős parlamentáris és demokratikus alkotmánnyal bírjon.

Tirpitz nyilatkozata a hazafias párt terjedéséről

Berlin, október 10. Tirpitz főtengeteny az alábbi nyilatkozatot küldte a berlini lapokhoz:

A sajtóban és a birodalmi gyűlésen azt a vádat hangoztatták, hogy a német hazafias

pártot hivatalos részről támogatják és tagjainak számát hivatalos vagy gazdasági nyomás igénybevételével szaporítják. Ez az állítás valótlan. A német hazafias pártnak nincs szüksége hivatalos protegálásra, sőt ellenkezőleg, alig bírja elintézni azt a rengeteg sok jelentkezést, amely a nép minden rétegéből hozzá érkezik. Az új párt népmozgalomból keletkezett, abból a szükségességből, amelyet a mostani idők hoztak felszínre. A német hazafi-párt tagjainak állandó növekedése azt bizonyítja, hogy a német nép nagy többsége támogat minden olyan kormányt, amely nem akar Németország pusztulásához vezető békét kötni és magasan lengeti a győzelem zászlaját.

Kerenski a főhadiszálláson

Pétervár, október 10. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Kerenski ma délelőtt a hadügyminiszter és tengerészeti miniszter kíséretében a nagy főhadiszállásra utazott, ahol többek közt tanácskozni fognak a külföldi katonai attasékkal is.

Az orosz miniszterelnök helyettese

Pétervár, október 10. (Pétervári Távirati Ügynökség.) Konowalow kereskedelemügyi minisztert a minisztertanács alelnökévé nevezték ki.

Asquith ismét nyilatkozik a hadicélokról

Rotterdam, október 10. Londonból jelentik: A Radio-ügynökség értesülése szerint Asquith volt miniszterelnök kedden Liverpoolban egy népgyűlésen politikai beszédet fog mondani, amelyben ismertetni fogja az ente hadicéljait.

A cári pár vándorlása

Bern, október 10. A Havas-ügynökség jelenti: A cári párt Tobolskól elszállítják a Abalug nevű kolostorban készítenek nekik helyet.

URANIA

Ma utoljára!

Fekete

Gyémántok

Jókai Mór önkétfetes regénye filmen, két részben

I. rész.

Rendezte

Wilhelm Károly.

Főszereplők:

Somlai,

Fenyvesi,

Szöregyi,

Martona Valeria.

Előadások kezdete:

6, 7, 8 és 10 órákor.

APOLLO

Ma, csütörtökön

október 11.

Magyar zenei hírszolgálat

A „U”

hajó hőse

(Unterseeboot)

dráma 5 felvonásban.

Kaland a

Kaviár körül

vígjáték.

Előadás kezdete

6, 7, 8 és 10 órákor.

Basel, október 10. Az orosz excár Tobolsk-ból sajátkezű levelet írt az angol királynak, akinek intervencióját kéri, hogy Pétervárot engedjék meg az Angliába, lehetőleg a Krimbe való költözését. A levélben részletesen leírja a cár a saját és családja szenvedéseit a száműzetésben. A család egy része megbetegedett és a szibériai száműzetés csak a halált jelentheti számukra. Teljesen el vannak zárva a világtól és még gyógyszer sem tudnak kapni.

Az olaszországi forrongások

Stockholm, október 10. Az *Aftonbladet* október 1-én megjelent száma a 11-ik olasz offenzíva összegezéséről szóló cikkében elmondja, hogy Cadornának ez az utolsó hatalmas erőfeszítése is abbamaradt, mivel teljesen reménytelené vált. Több mint negyedmillió olasz katona esett el, vagy vált harc-képtelenné, 23,000 pedig hadifogságba esett. Olaszországban mindenütt forradalmi zavargások vannak. Több mint 4000 embert tartóztattak le és a hadseregben is mutatkozik már a veszedelmes helyzet hatása. Két bersaglieri zászlóalj, amely vonakodott a polgárokról, lefegyvereztek.

Az entente párisi konferenciája

Pétervár, október 10. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Cseretelli elkíséri Terescsenkot párisi útjára. Együtt utaznak velük az orosz misszió tagjai, akik az entente-konferenciára mennek.

Az orosz forradalom Mondjanak le az orosz tábornokok!

Berlin, október 10. Kopenhágából táviratozzák: A *Ruszkije Slowo* közreadja Alexejev tábornok, volt hadseregparancsnok egy nagyfontosságú nyilatkozatát. Ezeket mondotta:

— Az északi hadszíntéren a németek utóbb, az eddiginél is borzasztóbb csapást készülnek mérni miránk, az orosz kormány azonban semmit sem tesz, hogy kivédje. Egészen tévesen ítélték meg nálunk Kornilov egyéniségét. Róla igazán el lehet mondani, hogy jó hazafi, és amit akart, az a birodalom javára lett volna. Én is kénytelen voltam lemondani, mikor beláttam, hogy a mostani orosz hadsereggel semmit sem lehet kezdeni. A helyzet megrázóan tragikus, elannyira, hogy minden orosz tábornok, akiben még van egy szikrányi lelkiismeret, kell, hogy kövesse példáját.

Virubow tábornok, vezérkari főnök ugyanaz alkalommal nagy nyilvánosság előtt így szólt:

— Az egész orosz hadvezetőségnek és minden hadseregparancsnoknak nincs más választása, mint lemondani, mert napról is védősebb, hogy lehetetlen újraszervezni a hadsereget. A legjobb megoldás az volna, ha a most fegyverben álló hadrakelt sereg egész legénységét fokozatosan szabadságnak és a régi folyamán új hadsereget állítanának fel.

Izgatás az ellenforradalmra

Stockholm, október 10. Pétervárról jelentik: A *Nowoje Wremja* pincéjében a rendőrség házkutatást tartott, amely alkalommal ezrekre menő rópecédulákat foglalt le, amelyek az ellenforradalomra izgatnak. A rópecédulák eredetét a pétervári angol követ működésével hozzák összefüggésbe.

A munkás- és katonatanács tiltakozik a koalíciós kormány alakítása ellen

Pétervár, október 10. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A munkás- és katonatanács, miután megválasztotta elnökségét, elfogadta a maximálisták indítványát, amely tiltakozik a polgári elemekkel való koalíció ellen. Egyben bizakodik abban, hogy a munkásság forradalmi hatalmat fog teremteni.

A finn köztársaságért

Stockholm, október 10. A finn szociálisták Finnországnak nyomban köztársasággá való kiáltását határozták el. Meg fogják választani a köztársaság elnökét és proklamációval fordulnak a világ népeire. A polgári pártoknak ezzel szemben az a véleménye, hogy az államformát csak a nemzetgyűlés döntheti el. Az orosz csapatokat utasították a kormány működésével szemben való legszigorúbb ellenőrzésre.

Az orosz vasutas-sztrájk vége

Pétervár, október 10. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A minisztertanács a közlekedésügyi miniszter bejelentette, hogy a vasutas-sztrájk vége felé közeledik és holnapra valószínűleg véget ér.

Az alkalmatlanok behívása

— A honvédelmi miniszter rendelete —

A honvédelmi miniszter tegnap küldte le Debrecen város polgármesteréhez és Haidúvármegye alispánjához a népfelkelő bemutató szemléken alkalmatlannak talált egyéneknek tényleges népfelkelői szolgálatra való részbeni igénybevételéről szóló körrendeletét. A rendelet fontosabb intézkedései a következők:

Az igénybeveendők kijelölését és behívását a közigazgatási hatóságok eszközözik. A saját területükön illetőséggel bírókra nézve a kijelölés a népfelkelő bemutató szemle névjegyzékek alapján történik.

A kijelölésnél figyelembe kell venni, hogy először azok legyenek igénybe véve, akik

a) önként jelentkeztek;

b) társadalmi állásra tekintet nélkül semmiféle hivatásban sem fejtenek ki tevékenységet;

c) akiknek a polgári foglalkozásuktól való elvonása hadi és nemzetgazdasági, valamint közszolgálati érdekeket legkevésbé sem érint, vagy akik nőkkel is könnyen pótolhatók, pl.: mindennemű szórakozási helyek alkalmazottai; aranyművesek, fodrászok, pincérek, fényűzési cikkekkal kereskedők, stb.

Figyelembe kell venni azt is, hogy csak az alkalmazottak vétessenek igénybe. Az önálló iparosokat, kereskedőket stb., valamint a csak egy kézművessel dolgozó iparosoknak ezen egy segédét csak akkor kell igénybe venni, ha a megállapított létszám egyébként ki nem állítható.

Minden 1868—1891. születésű évfolyambeli (tehát nem állításköteles) egyén igénybe vehető, aki tartósan az illető városban tartózkodik. Ezen évfolyamokon belül elsősorban a fiatalabb évfolyamokat kell igénybe venni és csak ha ezekből a szükséglet nem fedezhető, szabad az idősebbeket bevonni.

Nem vehetők igénybe:

a) a volt tisztek, akik már ugyis igénybe vétettek;

b) hadfelszerelési gyárakban, üzemekben, vasúti (közúti vasutak is), hajózási és szénbányavállalatokban és közüzemekben alkalmazottak;

c) állami és egyéb köztisztviselők, községi előjárók vagy egyéb közszolgálatban állók; továbbá

d) lelkesítő szolgálattal teljesítők;

e) önálló mezőgazdák.

Ezenkívül lehetőleg nem veendő igénybe a közlemezés, mező- s erdőgazdaság, egészségügy és munkaközvetítés terén működő egyének, valamint takarékpénztárak, nagyobb biztosító intézetek és hasonló közérdekű intézmények alkalmazottai.

A behívottak katonai alkalmaztatásánál a következő korlátozásokat írja elő a rendelet:

A tartózkodási helyükön vagy annak közelében nyerne beosztást: az önálló iparosok és kereskedők, valamint azok, akikre különös tekintetbevétel igénylő családi viszonyaiknál fogva a közigazgatási hatóság ezen korlátozást kimondja. Ezen korlátozás nem terjed ki olyanokra, akik önként kéri távolabb való alkalmaztatásukat.

Fegyverrel teljesítendő szolgálatra ezen egyének nem alkalmazhatók. A laktanyán kívüli lakhatás, amennyiben a katonai szolgálati viszonyok megengedik, az alkalmazó parancsnokságok által megengedhető. — Az egyévi önkéntes karpaszomány, illetve az egyszerű sárga karpaszomány, az arra igényvel bíróknak oda fog ítéletni.

A behívásokról, melyeknek időpontját később határozza meg a minisztérium, arra kell figyelni, hogy olyanok ne hívassanak be, akik a bemutató szemlejegyzék szerint „minden népfelkelői szolgálatra alkalmatlanok”.

A már szolgálatra bevont egyének felmentése (feleszerelése) — bárhol legyenek is ezek beosztva — csak honvédelmi miniszteri engedély alapján lehetséges.

Illetékes helyről a rendelethez a következő kommentárokat fűzik:

— Egyelőre még nincs szó az alkalmatlanok behívásáról. A honvédelmi miniszter majd később fogja értesíteni a polgári hatóságokat, hogy ennyi meg ennyi munkacsoportra van szükség s csak azután kerül a sor a behívásokra.

— Mivel a rendelet bizonyos foglalkozási ágakat jelöl meg arra nézve, hogy kik hívandók be elsősorban s minthogy az eddigi listákban a foglalkozási ágak precízen nem találhatók: mindenütt összeírják a legközelebbi napokban az összes untauglichokat. — cédlákat pontosan és lelkiismeretesen ki kell tölteni mindenkinek a mesterségét aprólékosan. Nem elég például beírni, hogy kereskedőség, hanem azt is meg kell jelölni, hogy milyen üzletben foglalatalkodik.

A népfelkelők 25 éves korukig nem jönnek tekintetbe, mert ezek ugyanis rendes sorozás alá kerülnek.

Elsősorban fogják feltétlenül behívni azokat, akik semmiféle kenyérkeresetet nem üznenek. Ezek a magánzók és tőkepénzesek és — a másik véglet — a munkanélküli pauperek, ha ugyan ilyenek egyáltalán vannak.

A rendelet megjelöli a szórakozásoknál alkalmazottakat másodsorban. Nem téved a „N. Fr. Presse”, amikor a szombati számában azt írja, hogy a színészekre és a művészekre is gondol itt a rendelet. De nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy ennek a rendelkezésnek semmiesetre sem célja az, hogy a színházi és művészi életet beszüntesse. Sőt, nagy figyelemmel lesznek arra, hogy katonai kiegészítő szolgálattal őket hivatásuk gyakorlásában ne gátolja. A színész például csak olyan szolgálatot kap, amely mellett az esti órái szabadok lesznek. Kérdés azonban, hogy a próbákra hogyan fog eljárni? Különben nem lehetetlen, hogy a miniszter erre nézve még külön rendelkezik, mert a színészetet nem lehet megbénítani. Az északi helyiségek alkalmazottai is be fognak hivatni, bárha nevezetesen beszélni ma a záróra mellett éjjeli mulatókról.

Valószínűleg egységes magatartás fog kialakulni a tekintetben is, hogy a divatkereskedők alkalmazottai a luxus-üzlettel foglalkozók közé számíttassanak-e. Selyem, csipke, stb. árusítók mindenestre ide fognak soroztatni.

A helyi közigazgatási hatóságokra súlyos feladatot ró a behívandók megjelölése,

mert elsősorban a kiválogatás kíván roppant körültekintést, másodsorban számítani kell a protezsálók és közbenjárók lavinájának megindulására is. E tekintetben kétségkívül a legridegebb objektivitásra és elzárkózásra lesz a hatóságoknak (katonaiigosztály, főszolgabíró) szüksége, mert hiszen kétségtelen, hogy minden behívás magánérdeket érint és a protekció sulya alatt nem állana módjában a miniszter által megkövetelt létszám kiállítása. — Ezzel szemben a helyi hatóságok a legmeszeszibbmenő figyelemmel fognak a polgárság érdekeire vigyázni, különösen szem előtt fogják tartani, hogy ott, ahol a nők is elláthatják a teendőket, odahassanak, hogy az anélkül is igen minimális férfitársadalomból fölösleges munkaeóket el ne vonjanak. — Ez azonban inkább azoktól a parancsnokságoktól függ, amelyek a miniszternek jelentést fognak tenni, hogy hány férfi-munkaeóra van szükségük.

Végül konstatálhatjuk a rendeletben, hogy az alkalmatlanok behívása a további népfőlkeli bemutatászenlék elrendelését nem zárja ki.

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: A cornevillei harangok, operett. A) bérlet.
PÉNTEK: A világjáró, énekes bohózat. (Premier.) B) bérlet.
SZOMBAT: D. u.: A csizmás kandúr. (Gyermek-előadás.)
SZOMBAT: Este: A világjáró. C) bérlet.
VASÁRNAP: D. u.: A csárdáskirálynő, operett.
VASÁRNAP: Este: A világjáró. (Bérlet-szűnet.)

A cornevillei harangok. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtök este A) bérletben újítják fel A cornevillei harangok-at, melynek fő szerepeit a következők játsszák: Gáspár — Hegedűs Ferenc, Hári — Szántó Gáspár, Grenisó — Káldor Dezső, Bíró — Kassay Károly, Jegyző — Várnai László, Zsermén — Görög Olga, Szerpolette — Kovács Viora.

A világjáró. (A színházi iroda jelentése.) Péntek este lesz a bemutatója a debreceni színházban Fall Leo kitűnő operettjének. A világjáró-nak, amelyre nagy ambícióval készülnek a szereplők. Az operett érdekes, mulattató szövegét Boda és Lindau Károly írta, Harsányi Zsolt fordította magyarra. Csupa vigság ez az operett, amelyben minden szereplőnek nagyszerű és igen hálás feladat jut. Nagy sikere lesz kétségkívül Várnai László és Seregh Mariska énekes-táncos duettjének, melynek „Ez lesz a sláger az idén” a címe. Valóban ez a nagyszerű táncos duett lesz a sláger A világjáró-ban. Szenzációs énekes-táncos duettje van Horváth Kálmánnak is Seregh Mariskával, továbbá Kassay Károlynak K. Szűcs Irénnel, akik a Cilinder-duettet éneklék. De mindezekon kívül van a darabnak még egy nagy érdeklődésre számot tartó betéte is, még pedig egy gyönyörű dalkeringő, amelyet dr. T. T. Zoltán főispáni útkár szerzett. Tataynak ez az új szerzeményét is érthető nagy érdeklődéssel várhatja a közönség, a már ismert, talentumos szerzeményei után. A dalkeringőt Görög Olga fogja énekelni az operettben. Kaffa Gyulának, Kovács Imrének és Nagy Jenőnek is pompás szerepe van A világjáró-ban, melynek premierje B) bérletben lesz.

Értesítés. (A színházi iroda jelentése.) A csütörtök délutánra hirdett kabaré délutánt Bellák Dezső rokkant katona rendezi és így abba a színház igazgatósága nem bír befolyással.

Fekete gyémántok. (I. rész.) Ma mutatja be utoljára az Uránia Jókai örökbecsű regényének első részét, hétfőn pedig a második rész kerül bemutatásra. Ajánlatos, hogy senki se mulassza el megnézni ezt a gyönyörű filmet. Jegyelővétel reggel 10 órától.

Az „U” hajó hőse. Nagy élvezetben volt része az Apollo közönségének. Az „U”

hajó feitalálójának kalandos élettörténetét ismertük meg. Ez az aktuális film még csak ma van műsoron. Jegyelővétel délelőtt 10 órától.

HIREK

— Minisztertanács. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délután Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklété alatt minisztertanács volt, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak. Még e héten újabb minisztertanács lesz, amely a választójogi törvényjavaslatot is tárgyalni fogja.

— Katonai kitüntetések. A király Nagy Lajos II. osztályú őrmesternek a VIII-ik csendőrkörületben és Baranyi István I. osztályú számvivő altisztnek a 3. népfőlkeli parancsnokság nyilvántartásában a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— A német külügyi államtitkár Bécsben. Bécsből táviratozzák: Kühlmann külügyi államtitkár ma reggel Bécsbe érkezett, azonban Czernin gróf külügyminiszterrel nem tanácskozott, mert a külügyminiszter a Semmeringen tartózkodik. Kühlmann államtitkár délelőtt tovább utazott Szófiába, ahonnan Konstantinápolyba megy.

— A határidőhöz kötött felmentések. A városi katonaiigosztály a határidős felmentések revíziójáról kiadott legutóbbi honvédelmi miniszteri rendelet tárgyában a következőket közli:

A folyó évi október hó 25-ig beérkező felmentési névjegyzékek az elsőfokú véleményező hatóságoknál — esetleg már a szerkesztőknél — a „Névjegyzék” szónak vörösceruzával történő aláírásával feltűnően megjelölendők. A névjegyzékek szerkesztésére, véleményezésére és felterjesztésére a f. évi 7900/eln. 4. számú rendelet mérvadó. A honvédelmi miniszter ezeknek a névjegyzékeknek a legsürgősebb továbbítását minden szerkesztő és véleményező hatóság különös kötelességévé teszi. A továbbításnak részlegenkint, a feldolgozás mérvéhez képest kell történnie és az utolsó részlegnek legkésőbb folyó évi november hó 15-ig az illetékes szakminisztériumhoz okvetlenül be kell érkeznie. Bevárási engedélyek folyó évi október 25. után előadott kérelmeknél csak az első ízben beadott kérelem esetén, továbbá oly egyéneknek adható, kik „egyelőre . . . -ig felmentetik” határozatot kaptak. Havidíjasoknak az esetben is csak a folyó évi 2242/eln. 4. számú rendelet szerint vagyis csak közigazgatási alkalmazottaknak adható az abban megjelölt időtartamra bevárási engedély. Másoknak bevárási engedélyt adni tilos. E tekintetben a miniszter a közigazgatási hatóságokat teszi felelőssé. Végül megjegyzi a miniszter, hogy ezen rendelet határozványai csupán a folyó évi 4100/eln. 4. sz. rendeletével elrendelt revízióba bevont egyénekre vonatkozik, míg a fenti rendelet 2. a) b) és c) pontjaiban felsorolt kategóriákra nézve külön intézkedés történik.

— Katonai kinevezések. A király Sinay Einő 39. gyalogezredbeli népfőlkeli egészségügyi zászlóst a 3. honvédegyezredhez egészségügyi hadnaggyá, Klein Izsák dr. és Radó Vilmos dr. 3. népfőlkeli parancsnokságbeli segédorvosokat főorvosokká nevezte ki.

— A Debreceni Kölcsonös Segélyező Egyesület mint Szövetkezet 35-ik évtársulatát megnyitotta és a befizetési tagkönyvecskéket már most kiadja. Tagjainak mintegy 5 millió koronát tevő befizetése és 600.000 koronára emelkedő veszteségi és egyéb tartalékai lehetővé teszik, hogy a szövetkezet tagjainak olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújtson. Ujjonnan belépő tagoknak kölcsönök már most folyósíthatnak.

— Az állami reáliskola épületének fölmentése. Nagy mozgalommá szélesedett ki az a törekvés, amely célul tűzte ki, hogy a katonai hatóság által lefoglalt főreáliskolai épület eredeti rendeltetésének adassék vissza és amely egyúttal megfelelő helyet keres a főreáliskola épületébe nehelyezett katonai kórháznak. — A kezdeményezők körül hatalmas és a város legintelligensebb elemeiből álló csoport tömörül, hogy e fontos kulturkérdést mielőbb megoldás alá segítse. Az érdekelt szülők, tanárok és ifjak a legnagyobb megnyugvással vehetik tudomásul, hogy nem kisebb sulyu vezető emberek vették kezükbe az ügyet, mint Balla Jenő alvezredes, László Menyhért főhadnagy, Dávidházy Kálmán iparfestületi elnök, Galánffy János kir. közjegyző, Hertelendy Jenő orsz. tanító-árvaházi igazgató, stb. De nem kisebb érdeklődéssel fogadták a fenti urakból álló küldöttséget, mely e hó 10-én tisztelgett, Okolicsányi Károly vezérőrnagy, katonai állomásparancsnok és Márk Endre udvari tanácsos polgármester. Reméljük és hisszük, hogy a felszabadítás kérdése a legiobb uton halad a megoldás felé és a reáliskola épülete mihamar eredeti rendeltetésének lesz átadva. Főleg nagy bizalommal viseltethetünk Okolicsányi Károly és Márk Endre nemes szívvel tett ígéreteiben, kik megértve az ügy fontosságát, exponált állásuk és fenkölt gondolkozásuk erejével segítik a kétségbeesett szülőket.

— Justh Gyula halála. Budapesti tudósítónk jelenti: A függetlenségi és negyvennyolcas párt megbízásából Holló Lajos ügyvezető alelnök eljárta a fővárosnál és Bárczy István polgármestert megkérte, hogy díszsírhelyet adjanak az elhunyt Justh Gyulának. Ma délután szállítják át az elhunytat a Nemzeti Muzeumba és ott fogják felravatalozni. Temetése pénteken délután 3 órakor történik a Kerepesi-uti temetőben fogják díszsírhelyen elhelyezni.

— A gyermeknap gyűjtés eredménye. A gyermeknap őrna- és perselygyűjtés a rossz időjárás dacára várakozáson felüli jó eredménnyel végződött. 7369 korona 50 fillér folyt be, amiből az egyen urnáknál az összegek a következőkép oszlanak meg: I. sz. urna a vasutnál, dr. Szász Adolfiné vezetése alatt, 1172.66 kor., II. sz. urna a Kossuth-utca sarkán, özv. Szunyogh Sándorné vezetése alatt, 255.54 kor., III. sz. urna a Mihailovits-gyógy-szertárnál, Kovaliczky Antalné vezetése alatt 837 kor., IV. sz. urna Somossy László üzlete előtt, Szele Györgyné vezetése alatt, 416.27 kor., V. sz. urna a kir. Itélőtáblánál, Kolbenhayer Kálmánné és Rauch Árpádné vezetése alatt 1139.32 kor., VI. sz. urna Berger Mór háza előtt, Berger Mórné vezetése alatt, 620.25 kor., VII. sz. urna a Széchenyi- és a Nyugati-utca sarkán, Nagy Kálmánné vezetése alatt, 614.39 kor., VIII. sz. urna a huszárlaktanya végén, özv. Antonovich Oszkárné vezetése alatt, 222.46 kor., IX. sz. urna a Nyugati- és Hatvan-utca sarkán, Balogh Istvánné vezetése alatt, 386 kor., X. sz. urna a Hatvan-utca és Piac-utca sarkán, Sz. Tóth Béláné és Kelemen Ernőné vezetése alatt, 338 kor., XI. sz. urna a Bika-szálloda előtt, Bárdoss Géznáné vezetése alatt, 317.61 kor., XII. sz. urna a sertés- és baromvásártérnél, Sass Béláné és özv. dr. Nagy Lászlóné vezetése alatt, 1050 kor. Összesen 7369.50 kor. A gyűjtést Fráter Erzsébet urnő mint elnök és Fodor Emil mint titkár, a vezető és beosztott urnők nagy segédletével fáradságtalanul és teljes agilitással végezték.

Kessertő Lajos dr. kir. törvényszéki elnöknek, a Debreceni Patronázs-Egyesület elnökének rendelkezése alapján a gyermeknap alkalmával eszközölt mindennemű gyűjtések és adományok a gyermeknap rendezésével és az elszámolás lebonyolításával megbízott Fodor Emil patronázs-egyesületi titkárhoz (Állami gyermekmenhely gondnoki hivatala. Telefonszám 161.) küldendők. — A kereskedők sé iparosok, valamint a pénz- és biztosító intézetek által felajánlott adományokat az egyesület megbízottjai az aláírási iv bemutatása és nyugtázása kapcsán veszik fel.

Vendéglősök, kávéosok a honvéd-napon. Felkérem szakpartársulatunk tagjait, hogy elesett hőseink, a debreceni 3. honvédtáborozó özegei és árvái jóvoltáért rendezendő honvéd-nap ünnepségei részére ki-ki saját tehetsége szerint természetbeli adományként szíveskedjék bort felajánlani a honvéd-nap rendezőségének. A felajánlott mennyiség bejelentendő dr. Révi Nándor főhadnagy urnál (Verbőczy-u. 2. szám alatt), aki a nemes, hazafias célra felajánlott mennyiség hova- és elszállításáról gondoskodni fog. A honvéd-nap e hó 20. és 21-én lesz, a bejelentések tehát legalább is e hó 18-ig esz-közlendők. Németh András ipartársulati elnök.

Öngyilkosság a lóversenyterén. A mai lóversenyen megjelent egy ismeretlen főhadnagy, aki az egyik lóra 7 200 000 koronát tett. A ló nem jött be, mire a főhadnagy elővette a revolverét és a verseny pályán fölbeltette magát. Haldokolva szállították be a helyőrségi kórházba. — Kiletét még nem tudták megállapítani.

Seprőkészítő és kefekötő telep a hadi-özvegyeknek és a rokkantoknak. A szegényházi bizottság ma délután Csűrös Ferenc dr. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, a melyen Kiss Lajos szegényházi gondnok bejelentette, hogy a szegényházban jelenleg 82 szegényt ápolnak. Csűrös Ferenc dr. tanácsnok előterjesztette, hogy egy Steiner Sámuel nevű vállalkozó ajánlatot tett azért, hogy ő, ha a város helyiséget bocsát rendelkezésére, saját találmányu seprőkészítő és kefekötő telepet rendez be, ahol hadi-özvegyek, rokkantak és szegények állandó kereset találnak. Budapesti telepén 5—10 koronát keresnek naponként a rokkantak és hadi-özvegyek. A szegényügyi bizottság a Szent Anna-utca 12. szám alatt levő helyiséget javasolja e célra kijelölni.

Nagy tűz egy vegyészeti gyárban. Budapesti tudósítónk jelenti: Ma délben egy órákor kigyuladt Helvey Tivadar vegyészeti gyárának kátrányozó telepe, amelyről a lángok áterjedtek a körülötte levő épületekre is. — A tűznek az egyik épülecsoport teljesen martalékaul esett. A kár igen nagy. A tűz keletkezésének oka még ismeretlen.

Öngyilkos katona. Hajdusámsoni tudósítónk írja: A csendőrség ma a község melletti erdőben egy oszlásnak indult és szétmárcangolt holttestet talált. Megállapították, hogy a halott Harsányi Lajos katona, aki öngyilkos lett: egy fára fölakasztotta magát. Öngyilkossága után a kötél leszakadt. — A földre hullott holttestét a kőbor kutyák szétmárcangolták.

A lekvár zár alá helyezése. A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter rendelkezését, amellyel az aszalt szilvát és szilvaizt zár alá helyezte.

A kincstár kártérítési pere egy hadiszállító ellen. Nagyváradai tudósítónk jelenti: A nagyváradai kir. törvényszék tegnap ítélték abban a kártérítési perben, amelyet a kincstár a vesztegetts és gondatlan szállítás miatt elítél Perlesz József nagyváradai terménykereskedő ellen indított. — A kincstár összesen 281,934 korona 50 fillér erejéig indított kártérítési keresetet Perlesz József ellen. Árdifferencia címen követelt 40,850 koronát, büntetés jellegű kár fejében, vagyis a leszállított állítólagos silány áru teljes összegét: 80,850 koronát, ugyanezen a címen két vagon liszt fejében 9033 koronát, ezenfelül kisebb kártételeket, valamint eszmei kár címen külön még mindezeknek a 100 százalékat. Miután a büntető bíróság annakidején csak abban találta Perleszt vétkesnek, hogy 6000 métermázsza leszállított szénából két szekerre való sarjuszéna volt, a többi szállítást pedig korrektnek mondta ki, a törvényszék a kincstár a követelésével elutasította és a követelt 281,934 korona 50 fillér helyett effektív anyagi kár fejében 332 koronát és eszmei kár címen 100 koronát állapított meg Perlesz József terhére, egyben a költségeket kölcsönösen megszüntette, vagyis mindegyik

fél maga fedezi a részéről felmerült perbeli kiadásokat. A bíróság egyben az ítélet jogerőre emelkedése esetére a letétbe helyezett 80,000 koronát és az egyéb lefoglalásokat feloldotta. Érdekes, hogy a pör során Perlesz József, csakhogy a további tárgyalásoktól megkíméltesse, saját akaratából egyezséget ajánlott fel a kincstárnak s hajlandónak nyilatkozott 19,000 koronát fizetni, ha a pört beszüntetik. A királyi jogügyi igazgatóság a hadügyi kormány előtt pártolta az egyezséget ajánlatot. A hadügyminiszter azonban visszautasította azzal, hogy a felajánlott 19,000 korona a követelésbe helyezett 281,934 koronával szemben nagyon csekély. Most pedig az egész összeg 432 koronára zsugorodott.

Az egyiptomi szultán meghalt. Amsterdamból táviratozzák: A Reuter-ügynökség jelenti, hogy az egyiptomi szultán meghalt. Utóda öccse, Ahmed Fuad lesz.

Olaszországban elítéltek egy magyar embert. A „Corriere della Sera” szeptember hó 29-iki száma írja, hogy egy Lenka Mihály nevű budapesti embert, aki Szardíniában volt internálva és a kínok gyöngelméjűségét hivatalosan megállapították, Sassari város törvényszéke egy esztendei fogházbüntetésre ítélte, mert föl akarta gyújtani a község erdejét.

Péksütemények a honvéd-napon. A közlekedési miniszter a 20-án, 21-én és 22-én tartandó gyermek-napokra 200 kiló lisztet bocsátott a rendezőség rendelkezésére, hogy abból péksüteményeket süthessenek és jegy nélkül árusíthassák.

Osztálysorsjáték. Budapesti tudósítónk jelenti: Az osztálysorsjáték mai húzásán

5000 koronát és a 600,000 koronás jutalmat nyerte: 85068;

15,000 koronát nyert: 67822;

5000 koronát nyert: 7730;

2000 koronát nyertek: 28576 38786 71527 84156.

Azonkívül kihúztak 1000, 500 és 200 koronás nyereményeket.

Szörmeáru különlegességek, saját készítményekben, egyedüli nagy raktár Szent Anna-u. 3. Végli Gyula szücsmesternél.

Halmágyi dívatlázában leánya ruhák minden kivételben és nagyságban, nagy választékban.

A pályaudvarral, vasuti vágánnyal összekötött

p i n c e

bérbeadó.

Értekezhetni

a Debreceni Termény-Áruraktár és gyáripari részvénytársaság ügyvezető-igazgatójával.

M. kir. hajdusámsoni honvéd hadi lókörház.

Lóárverési hirdetés.

A m. kir. hajdusámsoni honvéd hadi lókörházból mező- és erdőgazdasági célokra alkalmasnak talált körülbelül 50 db. ló **1. hó 14-én d. e. 7 órai kezdettel,** a helyszínén (Tornyostanya) árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverésen csakis olyanok vehetnek részt, akik az I. fokú közigazgatási hatóság által kiállított igazolvánnyal lóvásárlási jogukat s azt, hogy hány ló vásárlására jogosultak, igazolják.

M. kir. honvéd lókörház parancsnok.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása üz szögig egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szögig egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Aranyat-éztőt, brillántokat, hármló szülő zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Eladó föld. Az Ondódon 3 hold 1000 □ öl föld eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Pénztárosnó gyakorlott, kerestetik mielőbbi belépésre: Ullmann Salamon fűszer-nagykereskedésbe Piac-utca 69.

Eladó a Varga-utca 30. sz. sarokház. Értekezhetni Poroszlai-ut 1.

Sötétbarna, foltos vadászkutya, nőstény kedden elszökött. Becsületes megtaláló jutalomban részesül Varga-utca 15.

Eladó a Délibáb-utca 17. sz. ház fele illetősége. Cím a kiadóhivatalban.

Kovács tanoncnak egy jóra való fiú teljes ellátással, nagyobb uradalomban felvétetik. — Cím a kiadóhivatalban.

Eladó a Nádor-utca 4. sz. 931 □ öles telek közvetlen az István-gőzmalom mellett. Két szoba, konyha, verandából álló egyszerű laképülettel, csinos előkerttel, szivattyus kúttal. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó modern családi ház fürdő szobával, vízvezetékkel, csatornázással, gőzvilágítással, jó vizű szivattyus kúttal, kövezett udvarral 320 □ öl területtel külön gazdasági udvarral Darabos-u. 54. sz.

Rifutó fiú

— 14 éven felüli — havifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Pezsgődugókat

használt, nem műparafából, sem törött, veszek bármily mennyiségben, előzetes érdeklődés nélkül, utánvétellel **1.20 K** darabonként, használt palackdugót **22 K** kg.-ként. Új dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb ajánlatot. **ROBICSEK ADOLF,** BUDAPEST, Nefelejts-utca 15. szám.

Viszketegség, sömör, rüh

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle orvosi „**BARNA ZSIR**”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccéses Dr. Flesch-félt kérjünk. Próbátégely K 1-60, nagy tégely K 3-—, családi tégely K 9-—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógyszerár, Győr.

National- kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Pipere szappanok

legjobb minőségben nagy választékban érkeztek és napi áron kaphatók, míg a készlet tart Grósz Nagy Ferenc pipere és illatszer raktárában Aranyegyszaru gyógyszer-tár, színház mellett.

Sestakert legelején villatellék eladók. Értekezhetni: Poroszlai-ut 1. sz.

Akinok törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó. hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Nyomdásztanoncok

felvétetnek

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

Eladó egy kettős működésű, fekvő szívó és nyomó szivattyú 64 mm hengerrel, egy villanymotor, egy gáz motor, egy mosó gép Darabos-u. 54.

Butorított szoba kerestetik mielőbbre. — Értésítés kérik: Ullmann Salamon fűszer-nagykereskedésbe Piac-utca 69.

Eladó 253 és 158 literes kijavított boros-hordó Darabos-utca 54.

Eladó 30 db debreceni ipar és kereskedelmi bank részvény és 9 db debreceni első tak. pénztár részvény. — Cím a kiadóhivatalban.

Eladó esetleg haszonbérbe kiadó: a Diószegi-úton Kondorosi mézshomok téglagyár mellett 18 hold szántóföld. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja rt.-nál Kossuth-utca 17.